

Mimarlıkta Toplumsal Etmenler

Suha Özkan

Mimarlık mesleği yüzyıllar boyu ilgi alanını sürekli olarak tasarım becerisini içeren ve “kayda değer” nitelikli yapılar üzerine kuragelmıştır. Ama 1950 sonrası gelişen acımasız ve gelişigüzel kentleşme, popüler yapılaşma bilinci ve özellikle 1968 sonrası artan ve mimarlık söyleminde kökleşen toplumsal kaygılar mesleğin kendi sınırlarını yeniden tanımlaması gereğini yarattı. Özellikle 1980 sonrası Ağa Khan Ödülleri çerçevesinde bu konuları irdeleyen ve nitelikli çözümleri ödüllendiren tutum, hem mimarlardan hem de toplumsal kaygılarla bilinçli kesimden büyük destek ve ilgi gördü. Sunuş, Endonezya’dan Fas’a, Bosna’dan Yemen’e emrivaki (*de facto*) kentleşmeyi daha sağlıklı durumlara getiren yada tarihsel çevrenin korunmasına yönelik “katılımcı” çözümleri örnekler eşliğinde tartışmaktadır.

Architectural profession has based its field of knowledge continuously on structures that are worthy of being noted and that have design quality. However, the arbitrary and pitiless growth of cities after the 1950’s, popular development and social issues that have increased after 1968 and that have eventually been established have forced the profession to question its limits once more. The attitude that has dealt with such issues after the 1980’s Aga Khan awards and that has rewarded quality solutions, has received the support and interest of both architects and people with social consciousness. This presentation will discuss ‘participative’ solutions that favor the preservation of historic environments or that ameliorate *de facto* urbanization with examples all the way from Indonesia, to Morocco, Bosnia or Yemen.